Namn: _____ Datum: _____ Poäng: _____

Dataskydd och lagring i företagsmiljö Säkerhetsguide

Datamaskering, tokenisering, kryptering i vila jämfört med under överföring, offlinesäkerhetskopior

LÄRÖVERSIKT: DATASKYDD

SÄKRAD
DATAKRYPTERING
256-bitars AES-standard

EFTERLEVANDE
GLOBALA STANDARDER
Ramverken GDPR och CCPA

ZERO TRUST
ÅTKOMSTPOLICY
Multifaktorautentisering

Välkommen! Det här aktivitetshäftet guidar dig genom dataskyddsstandarder och kontroller. Du utforskar fullständig diskkryptering, säkra åtkomstkontroller, maskinvarubaserade säkerhetskopior, säkerhetsläge i molnet och tekniker för datamaskering.

KONTROLLPUNKTER I ARBETSBLADET

- [ ] **Del 1-4: Behärska cybersäkerhet och hothantering.**
- [ ] **Del 5-7: Lös korsord och ordsökare.**
- [ ] **Del 8-9: Lös fallstudier och chifferutmaning.**
- [ ] **Del 10: Gå igenom sidorna med grundläggande och avancerade vanliga frågor.**
- [ ] **Del 11: Utforska 10 intressanta fakta från verkligheten.**
- [ ] **Bonus: utmaningen Tänk snabbt.**

Öppna VPN.com:s guide om cybersäkerhet

URL: https://www.vpn.com/sv/cybersakerhet/dataskydd/

Din inlärningsplan för strategi för dataskydd

- Skilj mellan teknikerna datamaskering och tokenisering.
- Inför kryptering i vila för lagringsenheter och kryptering under överföring med TLS.
- Utforma säkerhetskopieringssystem offline och nätverksisolerade som skydd mot utpressningsprogram.

ANVISNINGAR FÖR GUIDEN OM DATASKYDD

Besvara flervalsfrågorna och sant/falskt-frågorna, fyll i luckorna med hjälp av ordbanken, matcha definitioner och lös korsordet och ordletarpusslet. Tillämpa dina kunskaper om dataskydd. Avsluta med bonusaktiviteten Tänk snabbt.

DATASKYDD OCH SÄKERHET FÖR FÖRETAGSLAGRING (INLEDNING)

Dataskydd skyddar företagets dataresurser genom maskering, tokenisering, databaskryptering i vila och säkra protokoll för överföring. Nätverksisolerade säkerhetskopior hjälper till att säkerställa att viktiga databaser kan återställas vid ett pågående intrång.

LÄS VARJE KONTROLLPUNKT NOGGRANT OCH VÄLJ ELLER SKRIV DET RÄTTA SVARET.

Kontrollpunkt 1: Utmaning med flerval

1. Vad är det främsta syftet med datamaskering?

- A. Att ersätta känsliga identifierare med fiktiva men realistiska tecken för att skydda integriteten
- B. Att komprimera stora databasfiler för att spara fysiskt serverlagringsutrymme
- C. Att radera gamla kundkontakt-e-postmeddelanden från arkiverade säkerhetskopieringssystem
- D. Att dölja databasserverns publika IP-adress från internetskanningar

2. Vilken mekanism krypterar filer som lagras på en databasservers hårddisk?

- A. Helskiv-kryptering i vila
- B. TLS-sessionens handskakningsprotokoll under överföring
- C. Regler för vidarebefordran till dynamiska DNS-namnservrar
- D. Multifaktorautentisering med hårdvarunycklar

3. Vad representerar data under överföring?

- A. Datapaket som rör sig över nätverksroutrar och switchar
- B. Lagrade transaktionsloggar för databaser på en kall säkerhetskopieringsdisk
- C. Arkiverade användarfiler som sparats i ett isolerat molnvalv
- D. Statiska systemkonfigurationsfiler på en lokal skrivbordslagring

4. Varför är en regelbunden offline-säkerhetskopia avgörande för skydd mot utpressningsvirus?

- A. Den ger en ren, frånkopplad kopia för att återställa filer utan att betala lösen
- B. Den hindrar hackare från att skanna efter öppna portkonfigurationer
- C. Den ökar överföringshastigheten för bandbredden i det lokala nätverket
- D. Den automatiserar loggar över cookiesamtycke i webbläsare

5. Vad gör datatokenisering?

- A. Den ersätter känsliga kortnummer med icke-känsliga slumpmässiga tokens
- B. Den dirigerar webbtrafik via flera säkra onion-noder
- C. Den söker igenom systemkataloger efter signaturbaserad skadlig kod
- D. Den granskar databasadministratörers inloggningstider

Kontrollpunkt 2: Utmaning med sant eller falskt

6 Fråga 6

6. Datamaskering ändrar databasposter permanent i produktionsmiljöer.

○ Sant ○ Falskt

7 Fråga 7

7. Säkerhetskopior utanför lokalen måste isoleras från företagets huvudnätverk för att förhindra att ransomware sprids.

○ Sant ○ Falskt

8 Fråga 8

8. SSL-/TLS-certifikat säkrar databaser genom att kryptera data som lagras i vila på fysiska medier.

○ Sant ○ Falskt

9 Fråga 9

9. Zero Trust Network Access (ZTNA) verifierar varje användares identitet innan databasåtkomst ges.

○ Sant ○ Falskt

10 Fråga 10

10. Tokenisering med valv lagrar de ursprungliga kortuppgifterna i ett säkert, centralt tokenvalv.

○ Sant ○ Falskt

Kontrollpunkt 3: Infoga nyckelbegrepp

Läs varje mening nedan och fyll i luckan med rätt term från ordbanken.

1. Att ersätta personnamn med realistiska platshållare kallas _____ av data.
2. Kryptering av fysiska lagringsblock skyddar databastillgångar _____ .
3. TLS-protokoll krypterar aktiva datapaket som rör sig under _____ .
4. Rollbaserade behörigheter begränsar vilka användare som kan få _____ till databasen.
5. Att återställa rena företagsfiler efter ett intrång kräver en säker offline- _____ .
6. Granskning av molnkonfigurationer utvärderar organisationens säkerhets _____ .

ORDBANK

DATAMINIMERING I VILA KRYPTERING MASKNING SÄKERHETSKOPIA SÄKERHETSLÄGE ÅTKOMST ÖVERFÖRING

Skriv dina svar här:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Kontrollpunkt 4: Matchning av säkerhetsbegrepp

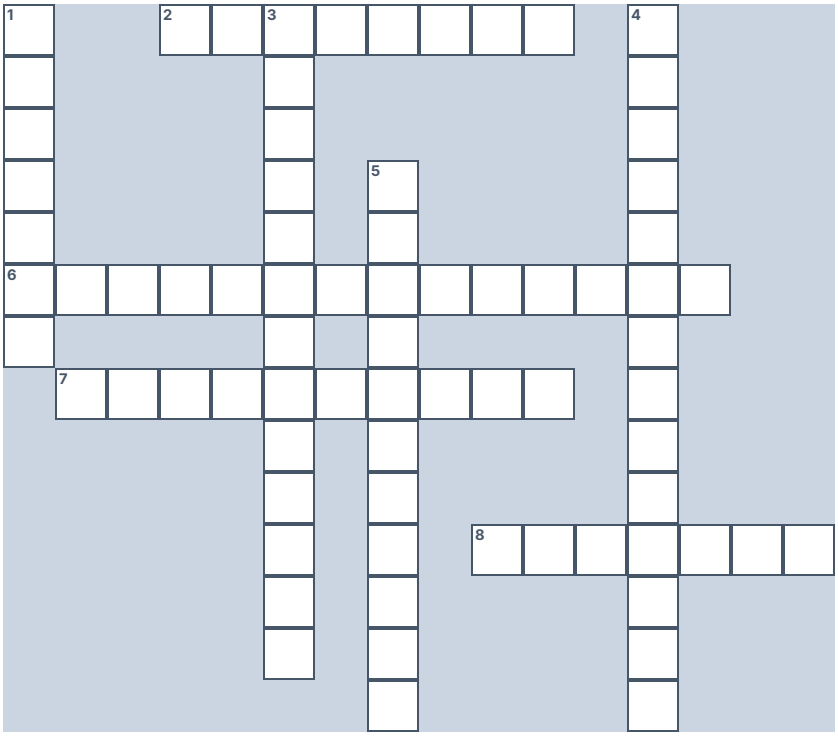
MATCHNING AV DEFINITIONER

Para ihop varje begrepp till vänster med rätt definition till höger genom att skriva motsvarande bokstav (A–H) i det ifyllbara fältet.

☐	1. KRYPTERING	A	Att skapa säkra externa kopior av data som kan återställas vid systemfel.
☐	2. SÄKERHETSKOPIA	B	Att omvandla klartext till oläslig chiffertext så att avlyssnad data förblir privat.
☐	3. MINIMERING	C	Organisationens samlade säkerhetsstatus och försvarsberedskap i molnet.
☐	4. ÅTKOMST	D	Att uppfylla regelverk som GDPR eller CCPA för hantering av privat användarinformation.
☐	5. SÄKERHETSLÄGE	E	Säkerhetsincident där skyddade data nås eller röjs utan tillstånd.
☐	6. INTRÅNG	F	Att begränsa läs- och skrivbehörigheter i databasen till autentiserade användarroller.
☐	7. EFTERLEVNAD	G	Att ersätta känsliga tecken i databasfält för att skydda personliga identiteter.
☐	8. MASKERING	H	Att begränsa insamlingen av personuppgifter till det absoluta minimum som krävs för verksamheten.

Kontrollpunkt 5: Korsord

Lös korsordet genom att skriva bokstäver i de aktiva vita rutorna. Siffrorna motsvarar ledtrådarna nedan.

VÅGRÄTT

2. Ersättning av känsliga tecken i databasfält för att skydda personers identitet (8)

6. Skapande av säkra kopior på annan plats som kan återställas vid systemfel (14)

7. Omvandling av klartext till oläsbar chiffertext så att avlyssnade data förblir privata (10)

8. Säkerhetsincident där skyddade data nås eller röjs utan tillstånd (7)

LODRÄTT

1. Begränsning av läs- och skrivbehörighet i databaser till autentiserade användarroller (7)

3. Organisationens samlade säkerhetsstatus och försvarsberedskap i molnet (13)

4. Begränsning av insamlingen av personuppgifter till det absolut nödvändiga för verksamheten (14)

5. Att uppfylla regelkrav som GDPR eller CCPA vid hantering av användares privata uppgifter (11)

Kontrollpunkt 5, alternativ: Tillgängliga korsordsledtrådar

Användare av skärmläsare och tangentbord kan skriva korsordssvaren direkt i textfälten nedan.

VÅGRÄTT

2 vågrätt: Ersättning av känsliga tecken i databasfält för att skydda personers identitet (8 bokstäver):

6 vågrätt: Skapande av säkra kopior på annan plats som kan återställas vid systemfel (14 bokstäver):

7 vågrätt: Omvandling av klartext till oläsbar chiffertext så att avlyssnade data förblir privata (10 bokstäver):

8 vågrätt: Säkerhetsincident där skyddade data nås eller röjs utan tillstånd (7 bokstäver):

LODRÄTT

1 lodrätt: Begränsning av läs- och skrivbehörighet i databaser till autentiserade användarroller (7 bokstäver):

3 lodrätt: Organisationens samlade säkerhetsstatus och försvarsberedskap i molnet (13 bokstäver):

4 lodrätt: Begränsning av insamlingen av personuppgifter till det absolut nödvändiga för verksamheten (14 bokstäver):

5 lodrätt: Att uppfylla regelkrav som GDPR eller CCPA vid hantering av användares privata uppgifter (11 bokstäver):

Kontrollpunkt 6: Dolt ordsök

Hitta de 8 viktiga ordförrådstermerna som är gömda i rutnätet nedan. Orden kan vara vågräta, lodräta eller diagonala.

D A T A M I N I M E R I N G C
N D A N V E L R E T F E Ö Ä M
G Å Q Y X M X R B P Y V N A H
X D Ä X L T B Z Ö Å N T S S Å
J Q E A D L S Y Z Z M K K I W
I G B F J L V U Y T N Ö F I F
U C A M R C Ö N L I Y T W A U
Z K N N H I O G N Å R T N I I
T T G M V M T G Z I B W G Ä P
S Ä G N I R E T P Y R K Z U I
M S Ä K E R H E T S K O P I A
O V Å A R X P P Ö Q J R V I R
K X S Ä K E R H E T S L Ä G E
T W Q W W L A F Q O M B P X G
Å H R S Z Ä K L X K Ä Y Å R L

ORDLISTA

KRYPTERING SÄKERHETSKOPIA DATAMINIMERING ÅTKOMST SÄKERHETSLÄGE
INTRÅNG EFTERLEVNAD MASKNING

Kontrollpunkt 6, alternativ: Tillgänglig matchning av ordförråd

Para ihop var och en av de 8 begreppen från ordsökningen med rätt definition genom att skriva bokstaven (A–H) på den tomma raden.

ORDLISTA

- **A. KRYPTERING**
- **B. SÄKERHETSKOPIA**
- **C. DATAMINIMERING**
- **D. ÅTKOMST**
- **E. SÄKERHETSLÄGE**
- **F. INTRÅNG**
- **G. EFTERLEVNAD**
- **H. MASKNING**

DEFINITIONER OCH MATCHNINGSFÄLT

_____ 1. Säkerhetsincident där skyddade data nås eller röjs utan tillstånd.

_____ 2. Ersättning av känsliga tecken i databasfält för att skydda personers identitet.

_____ 3. Begränsning av läs- och skrivbehörighet i databaser till autentiserade användarroller.

_____ 4. Organisationens samlade säkerhetsstatus och försvarsberedskap i molnet.

_____ 5. Att uppfylla regelkrav som GDPR eller CCPA vid hantering av användares privata uppgifter.

_____ 6. Begränsning av insamlingen av personuppgifter till det absolut nödvändiga för verksamheten.

_____ 7. Omvandling av klartext till oläsbar chiffertext så att avlyssnade data förblir privata.

_____ 8. Skapande av säkra kopior på annan plats som kan återställas vid systemfel.

Kontrollpunkt 7: Utmaning med blandade ord

Avkoda bokstäverna nedan för att avslöja viktiga begrepp och termer inom cybersäkerhet. Skriv dina svar i rutorna.

1. NRETRKIGPY
2. MAITNNDIIGE RMA
3. ÄSTLSGEKER HÄE
4. EADLTRNVEF E
5. KKPÄTSRAHO ESIE
6. SKMÅOTT
7. INÅGNRT
8. KANGMNIS

Bonusaktivitet: Tänk snabbt

3 SVAR PER KATEGORI. DEN SOM FÖRST FYLLER I LISTAN VINNER.

1	Saker du säkerhetskopierar			
2	Ord som hör ihop med cybersäkerhet			
3	Personer som får se känsliga uppgifter			
4	Sätt att radera data på ett säkert sätt			
5	Platser där data lagras			
6	Saker som bör krypteras			
7	Data som ett sjukhus måste skydda			
8	Typer av säkerhetskopia			
9	Information du aldrig bör dela			
10	Varningstecken i ett e-postmeddelande			
11	Säkra vanor du kan börja med i dag			
12	Personer du kan fråga om IT-hjälp			
13	Enheter som kan hackas			
14	Sätt att skydda data			
15	Saker som kan förstöra data			

Kontrollpunkt 8: Fallstudier om cybersäkerhet

Tillämpa de begrepp du har lärt dig för att lösa de verkliga scenarierna nedan.

FALLSTUDIE 1: UPPGRADERING AV KRYPTERING AV FÖRETAGSDATABAS I VILA

👷

Scenario: En nätbutik lagrar transaktionsdatabaser i molnlagring utan fullständig diskkryptering. En nylig regelefterlevnadsrevision flaggade detta som en allvarlig CCPA-risk för datasäkerheten. Utforma en återställningsarkitektur.

Diskussionsfråga: Analysera riskerna för CCPA-efterlevnaden och föreslå en strategi för kryptering av lagrade data.

FALLSTUDIE 2: BEGRÄNSA RANSOMWARE OCH ÅTERSTÄLLA DATA

👷

Scenario: En pågående attack med utpressningsprogram krypterar nätverksenheter i ett lokalt företagsnätverk. Administratören har upptäckt infektionen tidigt. Planera stegen för isolering och återställning.

Diskussionsfråga: Beskriv de omedelbara åtgärderna för isolering och planera en säker återställningsprocess.

Kontrollpunkt 9: Knäck chiffret

En cybersäkerhetsexpert skyddar nätverkstillgångar mot hotaktörer online. Använd bokstav-till-siffra-nyckeln nedan för att avkoda meddelandet genom att skriva de matchande bokstäverna på de tomma raderna.

KRYPTERINGSNYCKEL FÖR BOKSTAV TILL SIFFRA

A=1 B=2 C=3 D=4 E=5 F=6 G=7 H=8 I=9 J=10

K=11 L=12 M=13 N=14 O=15 P=16 Q=17 R=18 S=19 T=20

U=21 V=22 W=23 X=24 Y=25 Z=26 Å=27 Ä=28 Ö=29

19 11 25 4 4 1 4 9 14 1 16 18 9 22 1 20 1

4 1 20 1 13 5 4 19 28 11 18 1

11 15 14 20 18 15 12 12 5 18

Avkodat meddelande:

TIPS: VARJE SIFFRA MOTSVARAR BOKSTAVENS PLATS I ALFABETET (T.EX. 1 = A, 2 = B, 29 = Ö).

Kontrollpunkt 10: Grundläggande vanliga frågor om cybersäkerhet (Del A)

Gå igenom vanliga frågor och svar om att begränsa hot på nätet.

Q1: Vad är dataskydd?

Det är processen att skydda person- och företagsdata från obehörig åtkomst, förlust eller skada med hjälp av tekniska kontroller.

Q2: Varför är helskiktskryptering av disken viktig?

Den säkrar lagrade datablock på fysiska enheter och hindrar alla från att läsa data om de fysiskt stjäl hårddisken.

Q3: Vad är skillnaden mellan kryptering i vila och under överföring?

Kryptering i vila skyddar lagrade filer på enheter, medan kryptering under överföring skyddar aktiva nätverkspaket som rör sig över routrar.

Q4: Vad är datamaskering?

Den ersätter känsliga uppgifter (som kreditkortsnummer) med fiktiva men realistiska data för testning utan att verkliga poster exponeras.

Q5: Varför är säkerhetskopiering offline viktig?

Den håller en ren kopia av dina filer isolerad från nätverket, vilket hjälper till att skydda dina säkerhetskopior från att krypteras av ransomware.

Kontrollpunkt 10: Grundläggande vanliga frågor om cybersäkerhet (Del B)

Gå igenom vanliga frågor och svar om att begränsa hot på nätet.

Q6: Vad är ett tokeniseringsvalv för data?

En säker, isolerad databas som kopplar slumpmässiga tokens till deras ursprungliga känsliga värden (som primära kreditkortsnummer).

Q7: Vad innebär databasåtkomst enligt Zero Trust?

Det innebär att man verifierar varje användares identitet och enhetens status vid varje inloggning, i stället för att lita på alla som finns inne i nätverket.

Q8: Hur skyddar TLS data under överföring?

TLS krypterar nyttolasten i TCP-sessionen och hindrar illasinnade aktörer på offentliga nätverk från att avlyssna eller ändra paket under transport.

Q9: Vad är granskning av databasåtkomst?

Kontinuerlig registrering av databasfrågor och inloggningar för att upptäcka mönster för obehörig åtkomst eller säkerhetsavvikelser.

Q10: Vad är en granskning av säkerhetsstatus i molnet?

En process som analyserar molnkonfigurationer för att identifiera öppna portar, felkonfigurerade åtkomstregler och brister i säkerhetsefterlevnaden.

Kontrollpunkt 10: Avancerade vanliga frågor om säkerhet (Del C)

Utforska avancerade tekniska aspekter av säkerhetsramverk, analys av skadlig kod och dataefterlevnad.

Q1: Hur fungerar kuvertkryptering (envelope encryption)?

Den krypterar data med en datanyckel och krypterar sedan datanyckeln med en huvudnyckel, vilket förenklar lagring och rotation av nycklar.

Q2: Vad är homomorf kryptering?

En avancerad krypteringsmetod som gör det möjligt att utföra operationer direkt på krypterade data utan att dekryptera dem först.

Q3: Varför används kryptering på kolumnnivå i databaser?

Den krypterar vissa känsliga kolumner (som personnummer) var för sig och skyddar dem även om administratörer får allmän läsåtkomst till tabellen.

Q4: Vad är skydd mot dataläckage (DLP)?

Programvara som övervakar nätverkets utgångspunkter för att upptäcka och blockera obehöriga utgående överföringar av känsliga filer.

Q5: Hur skyddar säkerhetskopior av typen skriv en gång, läs många gånger (WORM) mot ransomware?

WORM-säkerhetskopior hindrar filer från att raderas eller ändras under en viss tid, vilket stoppar utpressningsvirus från att kryptera befintliga säkerhetskopior.

Kontrollpunkt 10: Avancerade vanliga frågor om säkerhet (Del D)

Utforska avancerade tekniska aspekter av säkerhetsramverk, analys av skadlig kod och dataefterlevnad.

Q6: Vilken risk innebär återanvändning av nycklar?

Att återanvända samma kryptografiska nyckel i olika databaser innebär att en enda kompromitterad nyckel exponerar alla databaser.

Q7: Hur förbättrar tokenisering av databaser efterlevnaden av CCPA?

Tokens pseudonymiserar poster i icke-produktionssystem och begränsar exponeringen vid dataintrång, men tokeniserade data kan fortfarande vara personuppgifter.

Q8: Varför är dataklassificering avgörande?

Den kategoriserar filer efter känslighetsnivå, vilket hjälper organisationer att tillämpa den starkaste krypteringen och åtkomstkontrollerna på högriskdata.

Q9: Vilken roll har nyckelrotation?

Att uppdatera krypteringsnycklar regelbundet begränsar hur mycket historiska data som exponeras om en enskild nyckel till slut knäcks.

Q10: Hur skyddar säkra enklaver databasfrågor i minnet?

Säkra enklaver isolerar frågeoperationer i CPU-skyddade minnesblock, vilket hindrar värdadministratörer från att se klartext i RAM.

Del 11: 10 verkliga fakta och insikter om cybersäkerhet

Gå igenom verkliga fakta om säkerhetsintrång, försvarsmekanismer och efterlevnadsstandarder.

1. SÄKERHETSINSIKT

GDPR trädde i kraft i maj 2018 och ändrade hur webbplatser världen över hanterar samtycke till cookies och register över personuppgifter.

2. SÄKERHETSINSIKT

Ett böter för brott mot GDPR kan uppgå till 20 miljoner euro eller 4 % av den globala omsättningen, vilket innebär en betydande juridisk exponering. [4]

3. SÄKERHETSINSIKT

CCPA trädde i kraft i januari 2020 och införde banbrytande konsumenträttigheter för digital integritet i USA.

4. SÄKERHETSINSIKT

Dataminimering minskar databasens lagringsutrymme, vilket sänker serverkostnaderna och minskar konsekvenserna av ett dataintrång.

5. SÄKERHETSINSIKT

Kryptografisk strimling löser problemet med radering av säkerhetskopior genom att rensa nycklar i stället för att redigera historiska backupband.

6. SÄKERHETSINSIKT

De flesta länder världen över har numera antagit lagar om skydd av personuppgifter för att skydda konsumenters integritetsrättigheter.

7. SÄKERHETSINSIKT

Samtyckesformulär med förkryssade rutor (opt-in) är uttryckligen förbjudna enligt europeiska regelverk om dataintegritet.

8. SÄKERHETSINSIKT

GDPR kräver att personuppgiftsincidenter rapporteras till tillsynsmyndigheten inom 72 timmar efter att man fått kännedom om dem, om det är möjligt. [3]

9. SÄKERHETSINSIKT

Hashning av lösenord med långsamma algoritmer som bcrypt eller Argon2 gör offlineknäckning av stulna hashar mycket svårare. [6]

10. SÄKERHETSINSIKT

Data i vila är sparade databasfiler, medan data under överföring är paket som aktivt rör sig genom nätverksroutrar.

Tekniska referenser och källor

Studieguiden och de interaktiva pusslen är sammanställda utifrån globala standarder från NIST och OWASP samt standarder för efterlevnad av dataskydd.

VETENSKAPLIGA OCH BRANSCHRELATERADE REFERENSER

[1] NIST. (2025). SP 800-88 Rev. 2, Guidelines for Media Sanitization.
https://csrc.nist.gov/pubs/sp/800/88/r2/final

[2] CISA. (2023). #StopRansomware Guide.
https://www.cisa.gov/stopransomware/ransomware-guide

[3] Intersoft Consulting. (n.d.). Art. 33 GDPR – Notification of a personal data breach to the supervisory authority.
https://gdpr-info.eu/art-33-gdpr/

[4] Intersoft Consulting. (n.d.). Art. 83 GDPR – General conditions for imposing administrative fines.
https://gdpr-info.eu/art-83-gdpr/

[5] California Privacy Protection Agency. (n.d.). Frequently Asked Questions (FAQs).
https://cppa.ca.gov/faq.html

[6] OWASP. (n.d.). Password Storage Cheat Sheet.
https://cheatsheetseries.owasp.org/cheatsheets/Password_Storage_Cheat_Sheet.html

Facit: Kontrollpunkt 1 – Flerval

1 **Fråga 1** — **Rätt svar: A**

ANTECKNING FÖR LÄRAREN

Vad är det främsta syftet med datamaskering? → Att ersätta känsliga identifierare med fiktiva men realistiska tecken för att skydda integriteten

2 **Fråga 2** — **Rätt svar: A**

ANTECKNING FÖR LÄRAREN

Vilken mekanism krypterar filer som lagras på en databasservers hårddisk? → Helskiv-kryptering i vila

3 **Fråga 3** — **Rätt svar: A**

ANTECKNING FÖR LÄRAREN

Vad representerar data under överföring? → Datapaket som rör sig över nätverksroutrar och switchar

4 **Fråga 4** — **Rätt svar: A**

ANTECKNING FÖR LÄRAREN

Varför är en regelbunden offline-säkerhetskopia avgörande för skydd mot utpressningsvirus? → Den ger en ren, frånkopplad kopia för att återställa filer utan att betala lösen

5 **Fråga 5** — **Rätt svar: A**

ANTECKNING FÖR LÄRAREN

Vad gör datatokenisering? → Den ersätter känsliga kortnummer med icke-känsliga slumpmässiga tokens

Facit: Kontrollpunkt 2 – Sant eller falskt

6 **Fråga 6** — **Rätt svar: Falskt**

ANTECKNING FÖR LÄRAREN

Maskering ändrar testkopior eller döljer värden vid förfrågan; produktionsposter förblir oförändrade.

7 **Fråga 7** — **Rätt svar: Sant**

ANTECKNING FÖR LÄRAREN

Säkerhetskopior utanför lokalen måste isoleras från företagets huvudnätverk för att förhindra att ransomware sprids.

8 **Fråga 8** — **Rätt svar: Falskt**

ANTECKNING FÖR LÄRAREN

TLS-certifikat skyddar data under överföring; lagrade data behöver kryptering av disk, fil eller databas.

9 **Fråga 9** — **Rätt svar: Sant**

ANTECKNING FÖR LÄRAREN

Zero Trust Network Access (ZTNA) verifierar varje användares identitet innan databasåtkomst ges.

10 **Fråga 10** — **Rätt svar: Sant**

ANTECKNING FÖR LÄRAREN

Tokenisering med valv håller de ursprungliga värdena i ett säkert tokenvalv som kopplar varje token tillbaka till sina data.

Facit för ordförråd och bedömningsmall

Bedömningsmatris för läraren: Ge 1 poäng för varje korrekt matchning (totalt 8 poäng) och kontextbegrepp (totalt 6 poäng).

KONTROLLPUNKT 4: FACIT – MATCHNING AV BEGREPP

B 1. KRYPTERING	A 2. SÄKERHETSKOPIA	H 3. MINIMERING	F 4. ÅTKOMST
C 5. SÄKERHETSLÄGE	E 6. INTRÅNG	D 7. EFTERLEVNAD	G 8. MASKERING

KONTROLLPUNKT 3: FACIT – NYCKELBEGREPP

1 MASKNING	2 I VILA	3 ÖVERFÖRING	4 ÅTKOMST
5 SÄKERHETSKOPIA	6 SÄKERHETSLÄGE		

KONTROLLPUNKT 6, ALTERNATIV: FACIT – MATCHNING AV ORD

1 F – INTRÅNG	2 H – MASKNING	3 D – ÅTKOMST	4 E – SÄKERHETSLÄGE
5 G – EFTERLEVNAD	6 C – DATAMINIMERING	7 A – KRYPTERING	8 B – SÄKERHETSKOPIA

DISKUSSIONSANTECKNINGAR FÖR LÄRAREN

Nyckelbegrepp:
Kontrollera att eleverna kan förklara KRYPTERING, SÄKERHETSKOPIA och MINIMERING med egna ord och ge ett exempel på varje.

Fallstudier:
Be eleverna att stödja sina rekommendationer med fakta från arbetsbladet, inte med antaganden.

Källkritik:
Be eleverna att kontrollera minst ett påstående i arbetsbladets källor och diskutera varför siffror, priser och regler kan ändras över tid.

Facit till pussel och anteckningar för läraren

LÖSNING PÅ ORDSÖKET

D	A	T	A	M	I	N	I	M	E	R	I	N	G	C
N	D	A	N	V	E	L	R	E	T	F	E	Ö	Ä	M
G	Å	Q	Y	X	M	X	R	B	P	Y	V	N	A	H
X	D	Ä	X	L	T	B	Z	Ö	Å	N	T	S	S	Å
J	Q	E	A	D	L	S	Y	Z	Z	M	K	K	I	W
I	G	B	F	J	L	V	U	Y	T	N	Ö	F	I	F
U	C	A	M	R	C	Ö	N	L	I	Y	T	W	A	U
Z	K	N	N	H	I	O	G	N	Å	R	T	N	I	I
T	T	G	M	V	M	T	G	Z	I	B	W	G	Ä	P
S	Ä	G	N	I	R	E	T	P	Y	R	K	Z	U	I
M	S	Ä	K	E	R	H	E	T	S	K	O	P	I	A
O	V	Å	A	R	X	P	P	Ö	Q	J	R	V	I	R
K	X	S	Ä	K	E	R	H	E	T	S	L	Ä	G	E
T	W	Q	W	W	L	A	F	Q	O	M	B	P	X	G
Å	H	R	S	Z	Ä	K	L	X	K	Ä	Y	Å	R	L

LÖSNING PÅ KORSORDET

Å			M	A	S	K	N	I	N	G		D		
T					Ä							A		
K					K							T		
O					E		E					A		
M					R		F					M		
S	Ä	K	E	R	H	E	T	S	K	O	P	I	A	
T					E		E					N		
	K	R	Y	P	T	E	R	I	N	G		I		
					S		L					M		
					L		E					E		
					Ä		V		I	N	T	R	Å	N	G
					G		N					I		
					E		A					N		
							D					G		

LÄRARHANDLEDNING MED LÖSNINGAR TILL KORSORDET

VÅGRÄTT

2 vågrätt: MASKNING Ersättning av känsliga tecken i databasfält för att skydda personers identitet (8 bokstäver)

6 vågrätt: SÄKERHETSKOPIA Skapande av säkra kopior på annan plats som kan återställas vid systemfel (14 bokstäver)

7 vågrätt: KRYPTERING Omvandling av klartext till oläsbar chiffertext så att avlyssnade data förblir privata (10 bokstäver)

8 vågrätt: INTRÅNG Säkerhetsincident där skyddade data nås eller röjs utan tillstånd (7 bokstäver)

LODRÄTT

1 lodrätt: ÅTKOMST Begränsning av läs- och skrivbehörighet i databaser till autentiserade användarroller (7 bokstäver)

3 lodrätt: SÄKERHETSLÄGE Organisationens samlade säkerhetsstatus och försvarsberedskap i molnet (13 bokstäver)

4 lodrätt: DATAMINIMERING Begränsning av insamlingen av personuppgifter till det absolut nödvändiga för verksamheten (14 bokstäver)

5 lodrätt: EFTERLEVNAD Att uppfylla regelkrav som GDPR eller CCPA vid hantering av användares privata uppgifter (11 bokstäver)

Facit för blandade ord och chiffer

Facit för övningen med ordvärlden och utmaningen Hemliga chiffret.

FACIT FÖR ORDBLANDNING

1. N R E T R K I G P Y — **KRYPTERING**
2. M A I T N N D I I G E R M A — **DATAMINIMERING**
3. Ä S T L S G E K E R H Ä E — **SÄKERHETSLÄGE**
4. E A D L T R N V E F E — **EFTERLEVNAD**
5. K K P Ä T S R A H O E S I E — **SÄKERHETSKOPIA**
6. S K M Å O T T — **ÅTKOMST**
7. I N Å G N R T — **INTRÅNG**
8. K A N G M N I S — **MASKNING**

NYCKEL TILL UTMANINGEN MED HEMLIGT CHIFFER

"SKYDDA DINA PRIVATA DATA MED SÄKRA KONTROLLER"

Facit till fallstudierna

A Fallstudie 1: Uppgradering av kryptering av företagsdatabas i vila

Lärarens lösning

BEDÖMNINGSRIKTLINJE

Elevernas svar bör täcka följande punkter:

- Scenarioanalys: En webbutik lagrar transaktionsdatabaser i molnlagring utan kryptering av hela disken. En nyligen genomförd efterlevnadsgranskning flaggade detta som en allvarlig dataskyddsrisk enligt CCPA. Utforma en återställningsarkitektur.
- Rekommenderad strategi och lösning: Inför AES-256-diskkryptering av lagrade data på alla filsystem. Använd en central nyckelhanteringstjänst (KMS) med automatisk rotation och tillämpa strikta IAM-policyer för att styra åtkomst till dekryptering.

B Fallstudie 2: Begränsa ransomware och återställa data

Lärarens lösning

BEDÖMNINGSRIKTLINJE

Elevernas svar bör täcka följande punkter:

- Scenarioanalys: Ett aktivt ransomware-angrepp krypterar nätverksenheter i ett lokalt företagsnätverk. Administratören har upptäckt infektionen tidigt. Planera stegen för inneslutning och återhämtning.
- Rekommenderad strategi och lösning: Isolera det komprometterade segmentet omedelbart. Formatera de påverkade slutpunkterna och återställ från den senaste offline-backupen med write-once-read-many (WORM). Verifiera backupens integritet innan systemen kopplas in igen.